

Zpráva místopředsedy pro spolupráci s ČR "Svazu spolků Čechů a Slováků ve Švýcarsku" za volební období 2021 – 2023

Základními body působnosti místopředsedy pro ČR Svazu spolků jsou

- Rozvíjet vzájemné vztahy a porozumění mezi krajaný ve Švýcarsku a v ČR, zprostředkovat a koordinovat účast krajanů a spolků na kulturním a politickém životě mezi a v ČR a CH.
 - Podle potřeby zprostředkovat/koordinovat activity spolků a Svazu s činností ZÚČR v Bernu, Senátem PČR a MZV v Praze.
 - Pozitivně rozvíjet znalosti místních společností o kulturní a politické minulosti našich zemí.
 - Předávat pozitivní zkušenosti členským spolkům Svazu.
 - Pomoc spolkům, podle potřeby, při žádání o finanční dar od MZV. V minulosti jsem příležitostně pomohl několika spolkům.
 - V rámci předsednictva SSČSŠ pomáhat koordinovat činnost spolků podle jejich potřeby.
 - Pomoc spolkům při archivaci staré korespondence podle jejich potřeby a podmínek, směřováním archiválií do Národního Archivu v Praze tak, jak odpovídá dnešní potřebě a spolupráci spolků.
 - Přispívat v rámci předsednictví k potřebě sledovat úspěšné působení účelových jmění a zařízení Svazu, t.j. Zpravodaje a Masarykova Fondu.
 - **Uchovávat kontinuitu našich spolků, nesoucích dobrou národní tradici a kulturu.**
-

- Během období do 2023 jsme spolupracovali se Stálou komisí Senátu PČR pro Čechy v zahraničí, kdy byl předsedou senátor Ing. Tomáš Czernín. V roce 2023 převzal toto předsednictví senátor MUDr Raduan Nwelati.
- Epidemie COVIDU poněkud omezila či zpomalila některé aktivity, přesto jsem se s mnohými krajaný ze Švýcarska zúčastnil Konference v Senátu, kde jsem přednesl můj pohled na potřeby krajanů ve Švýcarsku z hlediska Svazu spolků.
- Stálá komise Senátu PČR se na schůzi 8.března 2023 usnesla uspořádat mezinárodní konferenci na téma "Úloha a místo zahraničních Čechů v bilaterálních vztazích II", ve dnech 21. – 22 září od 9.00 do 18.00 hodin, opět v Jednacím sale Valdštejnského paláce. Pozvánky s programem a údaji pro registraci budou včas rozeslány Stálou komisí a Mezinárodním koordinačním výborem zahraničních Čechů.
- V předcházejících obdobích jsem doporučil jednatelem Mezinárodního koordinačního výboru zahraničních Čechů Miroslavu Krupičkovi, aby byla za významnou práci pro krajaný v zahraničí vyznamenána Helena Springinsfeld, naše jednatelka a významná osobnost našeho Svazu, potom v dalším období to byl Zpravodaj se svým odpovědným redaktorem Tomášem Mertlem. Pro letošní světové setkání krajanů jsem navrhnul jmenování a udělení diplomu panu velvyslanci Károvi, který nedávno v Ženevě významně přispíval ke společné spolupráci krajanů všech generací a k popularizaci historického kulturního dědictví Československa, v blízké koordinaci s krajaný a představiteli slovenské národnosti.
- Na žádost švýcarského velvyslanectví v Praze jsem jim poslal texty "Manifestu Čechů švýcarských" pro vydání českého překladu knihy Denise Dumulina, "Mezi českým lvem a helvetským křížem".

- Z pozice této funkce Svazu spolků jsem při jednáních zvýrazňoval potřebu pokračování Svazu spolků ve vícegenerační krajské spolupráci a v koordinaci s novými krajanů a vznikajícími spolky.
- V posledních letech je nová vlna dočasně i trvale přicházejících krajanů do Švýcarska zdrojem nového členstva pro některé z našich spolků, jako na příklad sokolská Jednota Zurich, kde za předsednictví bratra Míku byl přijat do Jednoty významný počet mladých krajanů, kteří hledali možnost tělocvičných aktivit. Tento trend částečně pokračuje dodnes. Je škoda, že vedení této Jednoty nemohlo orientovat svoji činnost i v rámci Svazu spolků
- Částečně i s ohledem na vystoupení curyšské sokolské Jednoty ze Svazu spolků jsem požádal Velvyslanectví ČR v Bernu o poradě, která se konala 3.4.2023, k upřesnění a vyjasnění formálního názoru na význam a pokračování činnosti Svazu spolků v budoucnu. Historická hodnota Svazu a účel Svazu podle Stanov byly pozitivně uznány. Další působnost Svazu je v pokračování a aktualizaci koordinace dnešních i budoucích spolků a pokračující součinnosti s Velvyslanectvím ČR pro realizaci společných zájmů.
- Po kulturně politických a tělovýchovných zaměřeních v minulosti se dnes zdejší spolky i jednotlivci navíc orientují na aktivitu Českých škol, díky velkému počtu nových krajanů ve Švýcarsku, s potřebou a zájmem o výuku češtiny pro své děti. Existence ČSBH je v tomto směru velmi účinná a prospěšná.
- Jejich rodičí se přímá aktivní spolupráce s funkčními tradičními spolky zdejší diaspory a starousedlíky, i mimo rámec Svazu spolků, zvyšuje jejich vzájemnou účinnost. Příkladem je spolupráce ženevské ČSBH s místní Besedou Slovan a spolkem Pohoda.
- Podařilo se, že mnohé spolky Svazu dnes samostatně využívají systému MZV pro finanční pomoc na projekty k uchování národní identity a kulturního dědictví a hodnot ČR v zahraničí.
- V rámci již dohodnutého průběžného předávání disponibilních archiválií zdejších spolků Národnímu archivu, jsem v dubnu t.r. předal, jménem Besedy Slovan a Svazu spolků, náhodně nalezený ve volném archivu Besedy Slovan, výtisk prvního vydání "MANIFESTU ČECHŮ ŠVÝCARSKÝCH" z roku 1915. Tento Manifest převzal v Senátu ředitel Národního archivu Milan Vojáček s Jiřím Křesťanem, v přítomnosti místopředsedy Senátu Oberfalzera, zmocněnce pro krajanů z MZV Jiřího Krátkého a dalších osob Senátu.
- Na základě dosavadních zpráv Národního archivu o převzetí archiválií od spolků švýcarských, archivní materiál Svazu spolků byl naposled předáván v roce 2005 Jiřím Krausem, protokol NA 17/06-05 3.1.2005. V roce 2015 byly předány staré archivní materiály od J. Jokla, protokol NA 131-2/06-2015. Dohodli jsme se s jednatelkou Svazu vypracovat plán a postup pro přípravu dalších předání neaktivních archiválií Svazu spolků do NA. Velvyslanectví v Bernu přislíbilo pomoc s potřebným převozem dokumentů. Předsedkyně Svazu Marie Cron sdělila, že s předáváním své funkce připraví pro Národní archiv materiály, která má z dřívějších krajských aktivit k dispozici pro předání. Pomohu s koordinací a přípravou odvozu podle potřeby.
- Kontinuita spolků přechází stále více do pole nově i krátkodobě se usidlujících krajanů a studentů. Minulá, předcházejícím režimem pěstovaná averze ke krajským spolkům v cizině postupně pomíjí. Díky působnosti zastupitelských orgánů, Stálé komise PČR a naší snaze spojit se s různými skupinami krajanů, se rozdílné generace diaspory postupně a dále sblíží.

Na závěr Vám všem přeji mnoho zdarů a sděluji, že toto je moje poslední zpráva za funkční období, neboť nedostatek mého mládí a nutnost omlazení aktivit a funkčních perspektiv, mne vedou k tomu, abych během tohoto roku z této funkce odstoupil.

Přeji všem dlouhodobé a šťastné pokračování ve všech aktivitách, i osobních, kdekoli na světě.

Ženeva, 13.5.2023

Jaroslav Havelka
Místopředseda Svazu spolků Čechů a
Slováků ve Švýcarsku